

Південноукраїнські наукові студії

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VII Всеукраїнської
науково-практичної конференції
студентів та молодих вчених
(19-21 листопада 2024 року)

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності
Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України
м. Одеса

Південноукраїнські наукові студії

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VII Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих
вчених**

(19-21 листопада 2024 року)

УДК: 1+316 (062.552)

Рецензенти:

Володимир ЖАРКИХ, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, історії та політології, НУ «Одеська політехніка»;

Оксана ІВАНОВА, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін, Міжнародний гуманітарний університет.

Рекомендовано Вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Протокол № 7 від 26.12.2024 р.

Редакційна колегія:

Відповідальний редактор – Оксана ПЕТІНОВА, доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

Члени редколегії:

Євген БОРІНШТЕЙН, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), Україна

Зоя АТАМАНЮК, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», (м. Одеса), Україна

Олена ЛІСЕЄНКО, доктор соціологічних наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), голова Південноукраїнського відділення САУ, Україна

Південноукраїнські наукові студії: Збірник матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. студентів та молодих вчених (м. Одеса, 19-21 листопада 2024 року) / за ред. д. філос. н., проф. Петінової О. Б. – 213 с.

Матеріали конференції представлені в авторській редакції мовою оригіналу

Марія ПАВЛУСЕНКО	«ПІФАГОРСЬКА МОДЕЛЬ СВІТУ».....	97
Євген КИСЛИЦЯ	АКТУАЛЬНІСТЬ ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ПРОГРАМ НЕФОРМАЛЬНОГО ТА ІНФОРМАЛЬНОГО БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ЛІКАРІВ-ХІРУРГІВ ЦИВІЛЬНИХ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ НА ПРИКЛАДІ КІРОВОГРАДЩИНИ.....	102
Олександр СТАСЮК	РОЛЬ ЦИФРОВІЗАЦІЇ У ТРАНСФОРМАЦІЇ СОЦІАЛЬНИХ ІНСТИТУТІВ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ.....	105
Оксана БАЗЕЛЮК	ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДОПОВНЕНОЇ ТА ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ І РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ ІЗ ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	108
Олександра БАРАНОВА	ЩО ТАКЕ ПРИРОДНЄ СЕРЕДОВИЩЕ І ЯКИЙ ЙОГО ВПЛИВ НА ЛЮДИНУ?.....	112
Вікторія БОРИСЕНКО	ЕВОЛЮЦІЯ І РЕВОЛЮЦІЯ В ІСТОРИЧНОМУ ПРОЦЕСІ.....	113
Ігор КРОХМАЛЬ	ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНІ.....	115
Ігор ГАЙДУКОВ	СУЧАСНІ ТРЕНДИ У КОРПОРАТИВНОМУ ШАХРАЙСТВІ: ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ.....	117
Ангеліна ДРУЗЕНКО	АНАЛІЗ НАРОДНОЇ МУДРОСТІ “МОЛОДА ЛЮДИНА ЩЕ “БУДЕ”, ЛЮДИНА СЕРЕДНІХ РОКІВ – “Є”, СТАРА ЛЮДИНА – ВЖЕ “СТАЛА”...	123
Марія ДУШКОВА	КОГНІТИВНІ МОДЕЛІ В УМОВАХ КРИЗОВОЇ ОСВІТИ: РОЛЬ ГУМАНІТАРНОЇ НАУКИ У РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ.....	125
Каріна КОВАЛЕНКО	СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ВПЛИВУ ВОЛОНТЕРСТВА НА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ.....	128
Владислав КОВАЛЬ	ОСВІТНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА ЗНАНЬ	131
Анастасія КОМОЛОВА	ПРОБЛЕМА КІБЕРБЕЗПЕКИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ.....	133
Василиса КУШПІТ	ЯКА З ГІПОТЕЗ ПОХОДЖЕННЯ ЛЮДИНИ МЕНІ ДО ВПОДОБИ І ЧОМУ?.....	137

Ігор КРОХМАЛЬ,
здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
ОНП «Економіка»,
Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНІ

В умовах соціально-економічних викликів, необхідності підвищення якості життя населення та повоєнної відбудови України питання державного сприяння розвитку соціальних інвестицій є актуальним. Ефективна державна підтримка таких інвестицій є вкрай необхідною, оскільки інвестиційні проекти у соціальній сфері можуть мати довші терміни окупності, менші прибутки, що значно зменшує рівень зацікавленості приватних інвесторів.

Втім світова практика свідчить про те, що держава може стимулювати соціальні інвестиції через надання податкових пільг, субсидій, створення спеціальних фондів, державного-приватного партнерства та розробку нормативно-правових актів, що підтримують такі інвестиції.

Особливо актуальним це питання є також в контексті інтеграції України в європейський економічний простір, де соціальні інвестиції є важливою складовою стратегії сталого розвитку. Це також відповідає національним пріоритетам, спрямованим на досягнення цілей сталого розвитку до 2030 року.

В Україні механізм державної підтримки соціальних інвестицій знаходиться на початковій стадії, наразі немає дієвих інструментів та методів його реалізації.

Таким чином, державне сприяння розвитку соціальних інвестицій в Україні є актуальним питанням, яке потребує системного підходу та наукового обґрунтування задля досягнення довгострокових позитивних результатів для суспільства та національної економіки.

Визначення сутності соціальних інвестицій є неможливим без аналізу змісту соціальної сфери національної економіки. У сучасних наукових працях прийнято розглядати соціальну сферу дуже широко, оскільки вона охоплює різноманітні види діяльності, які безпосередньо впливають на життя людини та забезпечують її функціонування в суспільстві. Включення таких галузей, як роздрібна торгівля, побутове обслуговування, ремонт особистих автомобілів, готельне та ресторанне господарство, пасажирський транспорт, послуги зв'язку для населення, державне управління та фінансове посередництво, відображає сучасний підхід до розширення уявлення про соціальну сферу.

Цей підхід дозволяє враховувати не лише традиційні соціальні послуги, а й широке коло інших видів діяльності, які мають значний вплив на добробут та комфорт життя людей. Важливо, що такі галузі також відіграють ключову роль у формуванні соціальної інфраструктури та забезпеченні доступу до важливих послуг.

Розвиток соціальної сфери неможливий без інвестицій, які мало ймовірно, якщо для них не буде створено режим сприяння та підтримки на законодавчому рівні.

Різні споживачі інвестицій (державні та приватні підприємства), різні джерела інвестицій (бюджетні кошти та власні кошти приватних інвесторів), різне походження інвестицій (вітчизняні та іноземні інвестори), різні цілі та форми інвестування (на кредитній основі та через внески в основний капітал реципієнта) - все це виключає можливість створення сприятливого режиму інвестиційної діяльності в соціальній сфері за допомогою однорідних правових механізмів, тобто в межах і засобами якоїсь однієї галузі законодавства. Це пояснює актуальність розробки та впровадження різноманітних правових норм і актів законодавства, які регулюють інвестиції та інвестиційний процес у соціальній сфері.

Крім того, державна політика стимулювання таких інвестицій повинна передбачати не лише нормативно-правове, але і організаційно-економічне регулювання, що забезпечить комплексний підхід до її реалізації та сприятиме підвищенню ефективності.

Соціальні інвестиції - це вкладення ресурсів (фінансових, матеріальних чи людських) у проекти, ініціативи або діяльність, яка має на меті покращення соціальних умов, підвищення якості життя та розвиток суспільства в цілому. Вони орієнтовані на досягнення соціального впливу та забезпечення позитивних змін у таких сферах, як охорона здоров'я, освіта, соціальна захист, екологія та інші аспекти соціального розвитку [2; 3; 5]. Тобто головною ознакою соціальних інвестицій є позитивний соціальний ефект.

Не зважаючи на значущість соціальних інвестицій, оцінка їх ефективності потребує удосконалення через наступні виклики: суб'єктивність оцінки, відсутність стандартів, критеріїв, методології, труднощі у оцінці результатів впливу через їх багатогранність та зазвичай тривалий строк окупності.

При реалізації соціальних інвестицій, приватні інвестори можуть стикатись з двома типами обмежень: зовнішніми та внутрішніми. Зовнішні обмеження можна класифікувати як економічні, політико-правові та соціальні.

Економічні обмеження охоплюють доступність ресурсів, невизначеність господарської діяльності, глобальні зрушення та трансформації зовнішнього середовища.

Політико-правові обмеження залежать від соціально-економічної політики країни та ефективності правової системи, що регулює інвестиційну діяльність.

Соціальні обмеження визначаються рівнем життя населення в конкретних регіонах, а також національно-культурними, демографічними, екологічними та іншими особливостями території.

Оцінка соціальних інвестицій в Україні ускладнюється через недостатню системність та інституціональну структуру цього виду діяльності, суттєві виклики та невизначеність зовнішнього середовища, відсутність теоретичної бази, єдиних стандартів та критеріїв.

Виконання зазначених вище завдань сприятиме удосконаленню наукового обґрунтування соціальних інвестицій у національній економіці шляхом формування комплексної державної політики сприяння їх розвитку. Крім того, розробка чіткої системи показників соціальних інвестицій забезпечить підвищення ефективності їх оцінки та впливу на національну економіку у розрізі фінансової та не фінансової складових.

Оцінка актуального стану соціальних інвестицій, виявлення тенденцій, проблем і можливостей розвитку соціальних інвестицій в Україні дозволить сформулювати комплекс рекомендацій щодо вдосконалення соціальних інвестицій в Україні шляхом удосконалення державної політики їх сприяння.

Аналіз ефективних іноземних практик і стратегій у сфері соціальних інвестицій дозволить отримати новий погляд на можливості їх впровадження в Україні.

Ці результати можуть суттєво вплинути на розвиток теорії і практики реалізації соціальних інвестицій, а також на формування і реалізацію державної політики в Україні щодо стимулювання їх розвитку.

Список використаних джерел:

1. Павленко І. П. Аналіз ефективності соціальних інвестицій в Україні. Економічний вісник. 2019. № 14(2). С. 45-58.
2. Бондаренко Л. М. Соціальні інвестиції та їх роль у розвитку регіонів України. Регіональна економіка. 2021. № 8(3). С. 32-47.
3. Іванова М. О. Соціальні інвестиції як інструмент розвитку соціального капіталу в Україні. Соціологічні дослідження. 2023. № 22(1). С. 78-92.
4. Левченко В. І. Соціальні інвестиції в Україні: проблеми та перспективи. Економіка і управління. 2020. № 13(2). С. 50-63.
5. Гончарук А. С. Соціальні інвестиції: глобальні тренди та українські реалії. Світова економіка. 2021. № 29(3). С. 55-72.

Ігор ГАЙДУКОВ,

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
ОНП «Психологія»

Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна

Науковий керівник: Василь ЛЕФТЕРОВ, д. психол. н., професор,

Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна

СУЧАСНІ ТРЕНДИ У КОРПОРАТИВНОМУ ШАХРАЙСТВІ: ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ

Як і раніше, у 2024 році корпоративне шахрайство залишається серйозною проблемою для бізнесу в усьому світі. За даними ASFE [1] у 2024 році втрати від корпоративного шахрайства склали біля 5% всього обороту компаній.

З розвитком технологій шахраї розробляють та використовують все більш витончені схеми та постійно пристосовуються як до регуляторних змін, так і для пошуку нових вразливостей. І, як і раніше, одним з найбільш ефективних методів